

Kadernota afstand tot de arbeidsmarkt

1. Inleiding

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. De Participatiewet¹ voegt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wet jonggehandicapten (Wajong) samen. Daarmee hebben gemeenten de verantwoordelijkheid gekregen voor het ondersteunen van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt, inclusief mensen met een arbeidsbeperking. Door de Participatiewet is dus een grotere groep mensen onder het bereik van de gemeenten gekomen. Met name de groep jongeren die anders zou zijn ingestroomd in de Wajong of WSW.

Inmiddels zijn we ruim drie jaar verder. Wat is er tot nu toe gebeurd? Zijn er verschuivingen zichtbaar in het uitkeringsbestand? Welke opgaven liggen er voor de komende jaren? Dit betekent terugblikken en vooruit kijken. De gemeente heeft beperkte middelen en dus worden er keuzes gemaakt bij het ondersteunen van cliënten en het inzetten van instrumenten en voorzieningen. Economische ontwikkelingen en de situatie op de arbeidsmarkt spelen ook een rol. Wat vraagt de arbeidsmarkt en welke afstand tot deze arbeidsmarkt hebben onze cliënten? Wat is het maximaal haalbare voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt? Dit raakt ook de ambitie die we als gemeente hebben met de re-integratie. Is het bijvoorbeeld reëel dat iedereen met een uitkering op grond van de Participatiewet in staat is uit te stromen naar betaald werk? En welke inzet zou daarvoor nodig zijn?

In deze kadernota wordt stilgestaan bij bovenstaande vragen. Dit biedt de mogelijkheid discussie te voeren en een opinie te vormen over de doelen van de re-integratie en specifiek voor mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Op basis van de opvattingen van de raad wordt de nota verder besproken met partners, belanghebbenden en de Participatieraad.

Deze kadernota is als volgt ingedeeld.

In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste algemene ontwikkelingen van de Participatiewet geschetst.

In hoofdstuk 3 wordt stilgestaan bij de ontwikkelingen in de gemeente Dalfsen.

In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke kenmerken het re-integratiebeleid van de gemeente Dalfsen heeft.

In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke conclusies kunnen worden getrokken voor het gemeentelijke re-integratiebeleid.

De nota wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met enkele kaders voor het beleid en de uitvoering.

¹ De Participatiewet is een wet die tot doel heeft mensen (weer) mee te laten doen aan de samenleving, zo mogelijk via betaald werk. Ruwweg kan de wet worden onderverdeeld in inkomensvoorziening ("bijstand") en re-integratie. In deze nota ligt de nadruk op het laatstgenoemde onderdeel.

2. Ontwikkelingen Participatiewet

Economische en maatschappelijke ontwikkelingen

De Participatiewet maakt onderdeel uit van ons stelsel van sociale zekerheid. De wet kan daarom niet worden losgezien van andere wetgeving en ook internationale ontwikkelingen. Bijvoorbeeld het verschuiven van de AOW-leeftijd, het verkorten van de duur van de WW of de migratiestromen (binnen en buiten de EU). Ook de economische ontwikkeling en de situatie op de arbeidsmarkt zijn relevant voor de doelgroep van de Participatiewet.

Aan het begin van de economische crisis in 2008 bedroeg het aantal bijstandsuitkeringen in Nederland iets meer dan 300.000. Het aantal uitkeringen is daarna gestegen tot 425.000 in 2017. Wel is in 2017 voor het eerst in negen jaar een daling te zien in het aantal uitkeringen. De verwachting is dat de daling zich voortzet in de jaren 2018 en 2019. De prognose van het Centraal Planbureau is als volgt:

Raming CPB

	2017	2018	2019
Aantal bijstandsuitkeringen	425.000	420.000	410.000

Het aantal bijstandsuitkeringen ligt eind 2017 dus nog veel hoger dan in de jaren voor de economische crisis. Ook gaat de daling erg langzaam. Dit betekent dat de economische groei van de afgelopen jaren zich niet direct heeft vertaald in een lager aantal bijstandsuitkeringen. Daar waar de werkloosheid in het algemeen in de afgelopen jaren flink is gedaald en tevens het aantal WW-uitkeringen sterk is gedaald, is het aantal bijstandsuitkeringen blijven groeien tot eind 2017. Het CPB constateert verder dat de Nederlandse arbeidsmarkt verkraapt. De werkloosheid daalt in 2019 naar het laagste niveau sinds 2001: 3,5%. De werkgelegenheidsgroei absorbeert met gemak het stijgende arbeidsaanbod. De hoogconjunctuur leidt zelfs tot een krappe arbeidsmarkt, waarop gekwalificeerd personeel steeds moeilijker is te vinden. Bedrijven bieden vaker een vast arbeidscontract en gaan hogere lonen betalen om mensen te kunnen aantrekken of te behouden.

Naast economische ontwikkelingen zijn ook maatschappelijke ontwikkelingen relevant voor de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld trends als technologische ontwikkelingen, flexibilisering en vergrijzing. Andere trends op de arbeidsmarkt zijn meer vrouwen die werken, de groei van deeltijdwerk, het langer doorwerken, de verdere groei van de dienstensector en de toename van het aantal hoger opgeleiden.

Jonggehandicapten onder de Participatiewet

De grootste verandering van de Participatiewet heeft betrekking op de doelgroep personen met een arbeidshandicap en specifiek de jongeren in verband met het (grotendeels) afschaffen van de Wajong en het stopzetten van de toegang tot de sociale werkvoorziening. De vraag is welk effect deze maatregelen hebben (gehad) op deze doelgroep. Immers, de uitkeringsregeling en de voorzieningen voor deze groep kunnen wel zijn afgeschaft, de doelgroep zelf is daarmee niet verdwenen.

Recent is door onderzoeksbureau SEO een eerste meting gedaan van de gevolgen de Participatiewet voor 18-jarige jonggehandicapten die in 2015 bij ongewijzigd beleid in de Wajong zouden zijn gestroomd. Er is een onderzoek uitgevoerd naar het effect op de kans op een baan, aantal contacten met justitie, woonsituatie, kans op onderwijs, uitkering en dienstverlening aan 18-jarige jonggehandicapten. Uit het onderzoek blijkt dat eind 2016 meer jonggehandicapten aan het werk zijn, zij vaker kiezen voor een (MBO)vervolgopleiding en ze minder in contact komen met justitie. Mogelijk wordt dit veroorzaakt door de nieuwe Participatiewet. Bijvoorbeeld omdat ze met het werk meer verdienen dan een lagere bijstandsuitkering.

De Participatiewet heeft ook gevolgen voor het onderwijs en met name voor de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs (vso-pro onderwijs). De scholen moeten meer aandacht besteden aan het vervolgtraject en bezien welke mogelijkheden er zijn op de arbeidsmarkt, eventueel in samenwerking met de gemeenten.

Gemeenten richten zich vooral op personen die van het voortgezet speciaal onderwijs of het praktijkonderwijs afkomen. Bovendien worden personen die van het VSO/PrO komen automatisch ingeschreven in het doelgroepregister, waardoor werkgevers gestimuleerd worden om hen aan te nemen. De dienstverlening van gemeenten bestaat onder andere uit loonkostensubsidie en jobcoaches voor jonggehandicapten die arbeidsfit zijn, en cursussen en leerstages voor jongeren die nog niet arbeidsfit zijn.

Kabinetsbeleid

Het vorige kabinet heeft veel tot stand gebracht met de decentralisaties in het sociale domein. Nadat de Participatiewet in 2015 in werking is getreden is de aandacht vooral gevestigd op een goede implementatie. De aandacht van het kabinet was voornamelijk gericht op de voortgang van de garantiebannen en het nieuwe beschut werk. Met de garantiebannen gaat het de goede kant op. Althans in de marktsector. Als de realisatie in dit tempo doorgaat, is het mogelijk dat in 2026 het aantal van 100.000 wordt bereikt. De Quotumwet (die het aantal garantiebannen verplicht kan opleggen per bedrijf) is dan ook nog niet in werking gezet. In de collectieve sector gaat het minder goed. De afspraak is dat in het jaar 2026 25.000 banen in deze sector worden gerealiseerd. Als het in dit tempo doorgaat, zal dit aantal zeker niet worden gehaald. Een ander zorgenkindje is het beschut werk. Op termijn moeten 30.000 beschutte werkplekken worden gerealiseerd. Ook hierbij groeit het aantal werkplekken te langzaam.

Het vorige kabinet heeft een aantal maatregelen genomen om de groei van het aantal banen te versnellen. Meest in het oog springend is de zogeheten praktijkroute. Dit is een procedure waarbij werkzoekenden uit de doelgroep niet eerst via formele procedures worden geïndiceerd, maar in de praktijk alvast kunnen beginnen waarna later de officiële indicatie door het UWV volgt.

Nieuw beleid kabinet: invoering loondispensatie

Het huidige kabinet heeft in het Regeerakkoord bepaald dat de loonkostensubsidie in de Participatiewet wordt vervangen door loondispensatie. Dit houdt in dat werkgevers alleen loon hoeven te betalen voor de daadwerkelijke productiviteit van de werknemer. Als het loon beneden de bijstandsnorm is, kan een aanvullende uitkering worden verstrekt.

De keuze voor loondispensatie is vooral ingegeven vanuit de wens van de werkgevers. Gemeenten zijn minder blij met deze keuze. In de loop van 2018 worden de plannen nader uitgewerkt en moeten de gemeenten ermee aan de slag.

Regionaal Werkbedrijf

Nederland is opgedeeld in 35 arbeidsmarktregio's. Binnen deze arbeidsmarktregio's hebben gemeenten en sociale partners de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de afstemming van de regie op de arbeidsmarkt, de werkgeversdienstverlening en de ondersteuning van doelgroepen. De vorming van regionale Werkbedrijven moet zorgen voor een schakel tussen de garantiebannen die werkgevers beschikbaar stellen en mensen met een arbeidsbeperking.

De gemeente Dalfsen maakt deel uit van het Werkbedrijf Regio Zwolle. In dit Werkbedrijf werken gemeenten, UWV, werkgevers, vakbonden en het onderwijs samen. Een aantal speerpunten van het Werkbedrijf zijn: realisatie van de garantiebannen, gezamenlijke werkgeversbenadering, transparantie vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. In totaal moet de regio Zwolle in 2026 ca. 2500 van deze garantiebannen realiseren.

Knelpunten en uitdagingen op de regionale arbeidsmarkt

De arbeidsmarktregio Zwolle wordt gevormd door veertien gemeenten met in totaal ruim 509.000 inwoners. In de afgelopen tien jaar is de werkgelegenheid in de regio met 14% toegenomen. Dit is 9% meer dan landelijk. Het economisch fundament van de Regio Zwolle bestaat voor 70% uit MKB-bedrijven. De zwaartepunten van de economische bedrijvigheid zijn te vinden in de sectoren Zorg & Welzijn, Industrie, Energie, Transport & Logistiek en Detailhandel/E-commerce. Door het economisch herstel trekt de werkgelegenheid in vrijwel alle sectoren aan.

De regio Zwolle constateert concreet de volgende ontwikkelingen.

- (Dreigende) tekorten aan geschoolde mensen – in de regio Zwolle geeft één op de drie werkgevers aan dat zij op dit moment een tekort hebben aan werknemers. Hiervan geeft driekwart aan dat het tekort een belemmering vormt voor de huidige bedrijfsvoering en (in sterkere mate) groei van het bedrijf.
- Bedrijven die mogelijk vertrekken bij gebrek aan gekwalificeerd personeel – in de komende twee jaar worden 4.100 onvulbare vacatures verwacht in grootste sectoren (transport & logistiek, zorg & welzijn, energietransitie, techniek en onderwijs & overheid).
- Kansen voor kwetsbaren onbenut – economische groei biedt nieuwe kansen voor de inclusieve arbeidsmarkt door groeiende vraag naar mensen. Deze kansen worden nu nog onvoldoende benut.
- Kloof tussen vraag en aanbod – er ontstaat een gat tussen vraag en aanbod op kennis, competenties en vaardigheden.

3. De Participatiewet in Dalfsen

Volume

In de gemeente Dalfsen is het aantal uitkering in de afgelopen jaren gestaag gegroeid. Tot en met 2008 schommelde het aantal uitkeringen rond de 100. De economische crisis had grote invloed op het aantal uitkeringen. Het aantal uitkeringen is sinds 2009 meer dan verdubbeld. De stand aan het eind van 2017 is 236 uitkeringen.²

Over de laatste twee jaar is de ontwikkeling als volgt:

Eindstand 1 ^e helft 2016	Eindstand 2 ^e helft 2016	Eindstand 1 ^e helft 2017	Eindstand 2 ^e helft 2017
219	228	242	236

Te zien is dat de stijging van het aantal uitkeringen een halt is toegeroepen. Halverwege 2017 is een daling ingezet. Het is op dit moment nog te vroeg om te spreken van een trendbreuk.

De daling van het aantal uitkeringen wordt met name veroorzaakt door de hoge uitstroom in de 2^e helft van 2017. In onderstaande tabel is de in- en uitstroom van de afgelopen twee jaar in beeld gebracht.

	1 ^e helft 2016	2 ^e helft 2016	1 ^e helft 2017	2 ^e helft 2017
Instroom	51	42	49	40
Uitstroom	39	30	35	46

Het aantal mensen dat uitstroomde naar betaalde arbeid was 17. Andere redenen voor uitstroom zijn een verhuizing naar een andere gemeente, aangaan van een studie, huwelijk/samenwonen, bereiken AOW-leeftijd of overlijden.

Opvallend aan de uitstroom is dat dit zich ook voordoet bij personen die reeds lange tijd een uitkering ontvangen. Of deze uitstroom ook verband houdt met betaald werk, is niet bekend.

Interessant is nog om te kijken naar de ontwikkeling van het aantal jongeren tot 27 jaar met een uitkering. In de afgelopen jaren is de ontwikkeling als volgt.

Aantal personen jonger dan 27 jaar met Pw-uitkering

2015	2016	2017
19	30	33

Ten opzichte van 2015 is het aantal jongeren met een uitkering dus sterk gestegen.

Als laatste wordt een overzicht gegeven van de duur dat mensen een uitkering ontvangen.

Duur uitkering	0 < 6 mnd	6 mnd < 12 mnd	12 mnd < 24 mnd	24 mnd < 60 mnd	>60 mnd
	27	31	42	83	53

Uit de tabel blijkt dat 58% van de uitkeringen twee jaar of langer duurt. Iets meer dan één-vijfde deel van het uitkeringsbestand (22%) ontvangt al meer dan vijf jaar een uitkering.

² Bij de definitie van het volume wordt de term "uitkeringen" gehanteerd. Dit aantal is lager dan het aantal personen dat een uitkering ontvangt. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat echt)paren/samenwonenden één uitkering ontvangen. Het aantal personen dat in Dalfsen een uitkering ontvangt is ongeveer 290.

Financieel kader

Het financiële kader voor de Participatiewet is enigszins divers. Ruwweg zijn er drie bronnen voor de financiering. De eerste bron is het zogeheten BUIG-budget.³ Uit dit rijksbudget dienen de uitkeringen te worden betaald en dienen de loonkostensubsidies van de garantiebanen en de beschutte werkplekken te worden betaald.

In 2017 ontving de gemeente Dalfsen een rijksbudget van afgerond € 2,97 miljoen. Dit bedrag was niet voldoende om de uitgaven te dekken. De uitgaven waren ca. € 3,56 miljoen. Ongeveer € 260.000,- komt voor eigen rekening van de gemeente. Voor het restant van ongeveer € 340.000,- kan een aanvullende rijksbijdrage worden aangevraagd.

Het tweede budget is voor de sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage voor de WSW over het jaar 2017 is € 3,1 miljoen. De rijksbijdrage daalt elk jaar als gevolg van bezuinigingen van het vorige kabinet en vanwege de daling van het aantal WSW-werknemers. In 2022 ontvangt de gemeente Dalfsen nog maar € 2,5 miljoen. De daling van de rijksbijdrage gaat harder dan de daling van de uitgaven. Het verschil tussen rijksinkomsten en de uitgaven voor de WSW loopt op tot ca. € 700.000,- in 2022. Dit wordt uit eigen gemeentelijke middelen bijgepast.

De derde financieringsbron zijn de re-integratiemiddelen. Dalfsen ontvangt over het jaar 2017 een rijksbijdrage van € 162.000,-. Van dit bedrag worden in het algemeen de re-integratie en – begeleidingskosten betaald. Daarnaast worden loonkostensubsidies uit dit budget betaald. In totaal waren de uitgaven in 2017 ca. € 280.000,-.

Samenvattend kan het financiële kader van de Participatiewet over het jaar 2017 als volgt worden weergegeven.

	Inkomsten (rijksbijdrage)	Uitgaven	Vershil
a. BUIG/ Inkomensdeel	€ 2.970.000	€ 3.560.000	- € 590.000
<i>w.v. bestemd voor Loonkostensubsidie</i>		€ 78.000	
b. Wsw	€ 3.100.000	€ 3.670.000	- € 570.000
c. Re-integratie	€ 162.000	€ 280.000	- € 118.000

Het negatieve verschil tussen inkomsten en uitgaven wordt uit eigen middelen gedekt. Specifiek voor het Inkomensdeel geldt een Vangnetregeling. Een deel van het verschil kan bij het Rijk worden gedeclareerd via een vangnetuitkering. Daarvoor moet een speciale aanvraag worden gedaan. Dalfsen kan in aanmerking komen voor een vangnetuitkering van ca. € 330.000,-. Het resterende deel van € 260.000,- moet uit eigen middelen worden bekostigd.

4. Koers voor het re-integratiebeleid

De Participatiewet heeft het accent op re-integratie versterkt. De re-integratie is in Dalfsen een combinatie van aanbod- en vraaggericht. Vanuit de vraag op de arbeidsmarkt (de vacatures) vinden gerichte acties plaats voor scholing, bemiddeling en begeleiding. De intentie is om samen met het Regionaal Werkbedrijf te werken vanuit sectoren van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld sectoren als zorg, logistiek, administratie, landbouw of schoonmaak. In de praktijk blijkt dat er een grote afstand is tussen de vraag op de arbeidsmarkt en het aanbod van de Participatiewet-doelgroep.

Het uitkeringsbestand in Dalfsen is ingedeeld in de categorieën “zorg”, “meedoen” en “werkfit”. Ruwweg zijn de personen met een uitkering gelijkmatig verdeeld over deze drie categorieën. Dit betekent dat slechts een derde van het uitkeringsbestand (ca. 90 personen) redelijk dicht op de arbeidsmarkt staat en aangemerkt kan worden als bemiddelbaar voor werk. De overige twee-derde wordt aangemerkt als (nog) niet bemiddelbaar en heeft een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. De re-integratie van deze groepen vergt over het algemeen veel tijd.

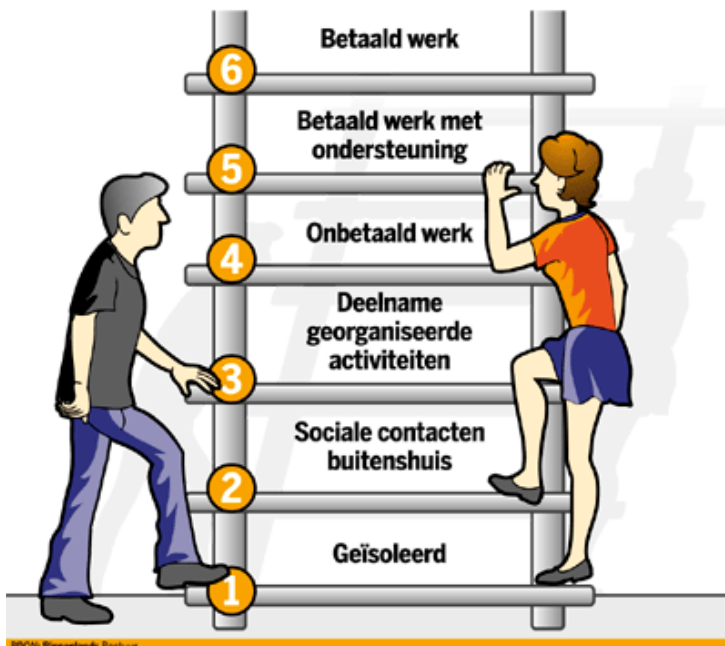
Naast de generieke indeling in zorg, meedoen en werkfit, kan het uitkeringsbestand worden ingedeeld in doelgroepen. Bijvoorbeeld jongeren, ouderen, vrouwen, gehandicapten of (ex-)vergunninghouders. Binnen de Participatiewet hebben de jongeren tot 27 een aparte status voor wat betreft hun aanvraagprocedure. Zo geldt voor hen een zoektijd van 4 weken. Verder zijn de arbeidsgehandicapte

³ BUIG staat voor bundeling uitkeringen inkomensvoorziening gemeenten.

jongeren een nieuwe doelgroep voor de gemeenten. Deze jongeren volgen over het algemeen het vso-pro-onderwijs. Het is belangrijk dat scholen in een vroeg stadium contact hebben met de gemeente. De aansluiting tussen het speciaal-/ praktijkonderwijs en gemeenten is een aandachtspunt dat op regionaal niveau is geagendeerd. Lokaal hebben wij al afstemmingsoverleg opgestart met De Bostlust, De Maat (Ommen), Ambelt en De Twijn (Zwolle) zodat leerlingen goed in beeld komen, een uitstroomprofiel krijgen en de doorlopende lijn wordt vastgehouden. De instroom van deze groep in de uitkering is beperkt gebleven. Het lukt de gemeente goed om hen na de schoolperiode naar werk te begeleiden, al dan niet via loonkostensubsidie en met jobcoaching (de garantiebannen). De doelgroep vergunninghouders kent eerst een inburgeringsperiode. In beginsel is het doel om de inburgering en het "meedoen" gelijktijdig te laten oplopen. In een later stadium komen zij in beeld voor een re-integratietraject. Bedoeling is om de re-integratie op een eerder moment te starten.

Bij het uitzetten van een koers voor de re-integratie is het ook van belang te bepalen welk doel met de re-integratie dient te worden bereikt. Het uiteindelijke doel (trede 6: betaald werk zonder ondersteuning) is niet voor iedereen haalbaar. Er stroomt ook een groep uit de uitkering die nog verbonden blijft aan de gemeente via loonkostensubsidie of andere ondersteuning (trede 5). De Participatiewet, in combinatie met de overige decentralisaties in het sociale domein, heeft ertoe geleid dat ook meer integraal wordt gekeken naar de problematiek van de betreffende cliënt en welke mogelijkheden er zijn om te participeren in de maatschappij. In dit verband wordt veelal de participatieladder gebruikt om enerzijds de positie te bepalen van de cliënt en anderzijds welke doelen op korte en lange termijn behaald kunnen worden. De participatieladder kent zes treden.

6 TREDEN PARTICIPATIELADDER

Met name voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kan het zinvol zijn de activiteiten te richten op andere zaken dan betaald werk. Bijvoorbeeld vrijwilligerswerk (het vervullen van een tegenprestatie) of een vorm van dagbesteding. Ook kunnen er andere problemen zijn zoals schulden of sociaal-psychische problemen, die eerst moeten worden opgelost. Bij deze groep duurt het langer voordat uitstroom kan worden gerealiseerd. Men moet stapsgewijs werken aan het verkrijgen van arbeidsritme en het opdoen van werknemersvaardigheden.

5. Conclusies en uitgangspunten

1. De stijging van het aantal uitkeringen in de afgelopen negen jaar lijkt ten einde, en een lichte daling is ingezet. De verwachting is dat het lage niveau van vóór de economische crisis in 2008 niet meer wordt bereikt.
2. Een substantieel deel van het de mensen met een uitkering heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De re-integratie duurt lang, en vereist veel inzet en begeleiding. Vraag is welk perspectief de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben en welke doelen de re-integratie moet hebben. Uitstroom uit de uitkering door betaald werk was het gangbare uitgangspunt. Als dit niet haalbaar is, zijn er echter ook andere perspectieven dan betaald werk.
3. De doelgroep voor de re-integratie is groter dan alleen mensen met een uitkering. Ook eindigt de re-integratie niet altijd bij uitstroom naar een betaalde baan. Met name bij de garantiebannen is de begeleiding nog langdurig nodig. Bovendien moet voor de hoogte van de loonkostensubsidie jaarlijks een beoordeling worden gemaakt.
4. Het aantal jongeren tot 27 jaar met een Participatiewet-uitkering is gestegen in de laatste drie jaren. Dit zou verband kunnen houden met de wetwijzigingen in 2015. Het niveau van de jongeren dat instroomt is over het algemeen laag en vaak spelen bij de jongeren problemen op meerdere terreinen. Dit vereist een integrale benadering, waar re-integratie onderdeel van uitmaakt.
5. De stijging van het aantal uitkeringen wordt mede veroorzaakt door de hoge instroom van statushouders. De re-integratie van deze groep wordt zo snel mogelijk opgepakt na de vestiging in onze gemeente.

6. Kadern voor beleid en uitvoering

Kaders:

- We zetten in op zelfredzaamheid en participatie.
- We streven daarbij naar het maximaal haalbare.
- We beschouwen werk ook als een sociale maatregel; het biedt structuur, contacten en betekenis.
- We werken preventief om te voorkomen dat men in de uitkering komt.
- Werk draagt bij om armoede en eenzaamheid te voorkomen.
- Werk voor één gezinslid heeft effect op hele gezin.

Voor het beleid betekent dit:

- Integraal werken.
- Zinnvolle tegensprestatie bij een ontheffing van de arbeidsverplichtingen.
- Goede aansluiting tussen Wmo-dagbesteding en arbeidsmatige dagbesteding.
- Voldoende leer- en werkplekken in verschillende branches.
- Goede aansluiting tussen Voortgezet speciaal onderwijs/Praktijkonderwijs en samenwerking met het UWV.
- Zo veel mogelijk wegnemen van belemmeringen om aan het werk te gaan.
- Samenwerken in de (sub-)regio.

Bijlage Verklaring van begrippen en afkortingen

Arbeidsbeperkte: persoon van wie door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen is vastgesteld dat sprake is van een functionele arbeidsbeperking (hij is niet in staat tot het verdienen van het wettelijk minimumloon).

Loonwaarde: waarde van de prestatie die de werknemer levert op de werkvloer in verhouding tot die van een reguliere werknemer in dezelfde functie.

Loonkostensubsidie: Loonkostensubsidie compenseert de werkgever voor het verlies aan productiviteit van een werknemer. De loonkostensubsidie die de werkgever ontvangt is het verschil tussen het loon en de loonwaarde, vermeerderd met een vergoeding voor de werkgeverslasten.

Doelgroepenregister: Een register waarin alle mensen staan die een functionele arbeidsbeperking hebben en bevat de gegevens van mensen die behoren tot de doelgroep van de banenafpraak.

Indicatie afspraakbaan. Indicatie van het UWV waaruit blijkt dat een persoon die bijstand ontvangt tot het doelgroepenregister behoort.

Afspraakbanen (voorheen garantiebanen): Dit zijn de extra banen die voortvloeien uit het sociaal akkoord van april 2013. In het sociaal akkoord is afgesproken dat tot 125.000 extra banen worden gecreëerd, 100.000 in de marktsector en 25.000 voor de overheid. De banen zijn bedoeld voor mensen die een functionele arbeidsbeperking hebben. Het aantal banen dat gecreëerd moet worden neemt jaarlijks toe totdat in 2026 alle banen zijn ingevuld.

Beschut werk: Een voorziening gericht op werk, bedoeld voor mensen die loonvormende arbeid kunnen verrichten. De hoeveelheid begeleiding en werkplekaanpassing is bepalend en niet de werkzaamheden zelf. Bedoeling is dat landelijk 30.000 Beschut Werken-banen zijn gecreëerd.

No risk polis: Verzekering die wordt afgesloten voor de werkgever als hij een persoon uit de doelgroep in dienst neemt. De werkgever wordt verzekerd voor de verplichte doorbetaling van het salaris als de werknemer ziek wordt. Verder hoeft de werkgever geen hogere premie te betalen voor de Ziektewet en de Wet werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA).

Pw: Participatiewet

VSO/Pro: Voortgezet speciaal onderwijs/Praktijkonderwijs. Vso is speciaal onderwijs voor jongeren met een beperking of stoornis. Een speciale voortgezette opleiding bereidt de leerling voor op een beroepsopleiding. Praktijkonderwijs is een traject voor leerlingen die niet in staat zijn een diploma te behalen op het vmbo of mbo-niveau 1. Voor deze leerlingen is het vso geen voorbereiding op een vervolgonderwijs, maar eindonderwijs gericht op de arbeidsmarkt.

UWV: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen. De overheidsinstelling die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van een aantal werknemersverzekeringen

RMC: Regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters

Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

WSW: Wet sociale werkvoorziening